

TOELICHTING BIJ DE MODEL-STATUTEN

voor een KNVB-vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

Inleiding

1. De juridische positie van verenigingen is geregeld in boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, met name in de artikelen 1 t/m 52 van Boek 2. Wanneer in deze toelichting naar wettelijke bepalingen wordt verwezen, betreffen het bepalingen uit Boek 2. Deze worden dan als volgt aangeduid: "2:32", welke verwijzing duidt op artikel 32 van Boek 2; "2:35.1.b" heeft betrekking op artikel 35 lid 1 sub b van Boek 2.
1. De positie van de vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid wordt in deze toelichting niet besproken omdat vanwege de hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuursleden het de verenigingen wordt afgeraden voor deze verenigingen te kiezen.
2. Een "*" geeft een alternatieve bepaling aan die in de plaats komt van de betreffende bepaling.
3. Waar in de toelichting "**Dwingend recht**" is vermeld, betekent dit dat van de betreffende bepaling niet mag worden afgeweken. Ook niet in de statuten. De wetgever vond die bepaling daarvoor te essentieel. Worden in een wetsbepaling de woorden "tenzij", "indien" of "voor zover", danwel het werkwoord "kunnen" gebruikt, dan biedt die bepaling de mogelijkheid om er van af te wijken. De afwijkende bepaling dient dan wel in de statuten en niet in een reglement te zijn opgenomen.
4. In verband met de vanaf 1 januari 1992 geldende nieuwe regeling voor vernietiging van besluiten, kan het verstandig zijn een onderscheid te maken tussen bepalingen die in de statuten of in een reglement worden opgenomen. Besluiten in strijd met de statuten zijn immers nietig, terwijl besluiten in strijd met een reglement door de rechter kunnen worden vernietigd. Besluiten in strijd met reglementen blijven dus van kracht totdat de rechter deze heeft vernietigd, terwijl bepalingen in de statuten zonder meer niet van kracht zijn wanneer de besluiten in strijd met de wet zijn genomen. Om deze reden is in de toelichting het woord "**Reglement**" geplaatst bij die bepalingen die niet persé in statuten behoeven te worden opgenomen, maar in plaats daarvan in een reglement kunnen worden opgenomen. Er zijn echter meer bepalingen waarvan de wet niet verplicht deze in de statuten op te nemen, maar die feitelijk zo essentieel voor de organisatiestructuur van de vereniging zijn, dat die bepalingen in het model toch in de statuten zijn opgenomen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 - Naam, zetel en rechtsbevoegdheid

1. Overeenkomstig artikel 2:27.4. **Dwingend recht.**

Hier wordt de plaatsnaam ingevuld. Bij een bestaande vereniging zal dit de plaatsnaam zijn, die reeds in de statuten is vermeld. Voor een nieuwe vereniging wordt doorgaans de gemeente vermeld waar de vereniging gevestigd is of anders de gemeente, waar de secretaris woonachtig is. In het laatste geval dient men zich te realiseren dat bij een verhuizing van de secretaris naar een andere gemeente men gedwongen kan zijn de statuten te wijzigen.

De gemeente waar de vereniging haar zetel heeft is tevens bepalend voor het handelsregister van de Kamer van Koophandel, waaronder de vereniging ressorteert.

2. Overeenkomstig artikel 2:29. **Dwingend recht.**

Voor de juiste Kamer van Koophandel informeert men bij de dichtstbijzijnde Kamer van Koophandel en Fabrieken.

Artikel 2 - Duur

1. Artikel 2:17. **Dwingend recht.** Sinds 1 september 1994 schrijft de wet voor dat rechtspersonen (hier: verenigingen) voor onbepaalde tijd worden opgericht.

1. Het boekjaar heeft betrekking op de periode waarover de jaarrekening van de vereniging (balans en staat van baten en lasten) wordt opgemaakt. Over die periode moet het bestuur ook rekening en verantwoording afleggen aan de algemene vergadering.

Artikel 2:10a bepaalt dat het boekjaar van de vereniging gelijk is aan het kalenderjaar, tenzij in de statuten anders is bepaald. De wet biedt derhalve de mogelijkheid in de statuten anders te bepalen.

Het boekjaar van de KNVB loopt van 1 juli t/m 30 juni. De KNVB verplicht verenigingen hun boekjaar te doen samenvallen met het boekjaar van de KNVB.

2. **Reglement.** De wet gebiedt niet deze bepaling in de statuten op te nemen. Deze bepaling kan in een Algemeen Reglement worden opgenomen.

Artikel 3 - Doel

1. Artikel 2:26.1 & 2:27.4. **Dwingend recht.** De wet verplicht om het doel van de vereniging in de statuten te omschrijven.

1. **Reglement.**

2. **Dwingend recht.** Artikel 2:26.3 bepaalt dat de vereniging niet ten doel mag hebben om winst onder haar leden te verdelen. Daarmede is niet gezegd dat de vereniging geen winst mag maken. Zij mag echter het maken van winst niet tot doel hebben. De gemaakte winst moet zijn gerealiseerd uit activiteiten die betrekking hebben op het doel van de vereniging. Anders loopt de vereniging het risico te worden onderworpen aan de vennootschapsbelasting, die immers ook een regeling kent voor commerciële verenigingen.

Artikel 4 - Lidmaatschap

1. a. Zie artikel 2:33 & 2:34.1.

1. a. Het spreekt voor zich dat de vereniging geen leden kan accepteren, die door de KNVB niet worden geaccepteerd.

b. Zie artikel 7 lid 2 van de Statuten van de KNVB.

c. **Reglement.**

2. Overeenkomstig artikel 2:33.

3. **Reglement.** Het erelidmaatschap is niet een afzonderlijke categorie. Vandaar dat gesproken wordt van

het "predikaat" ere-lid.

Artikel 5 - Rechten en verplichtingen

1. Overeenkomstig artikel 2:46. **Dwingend recht.**
1. Overeenkomstig artikel 2:46. **Dwingend recht.** Hierbij dient met name te worden gedacht aan een sponsoring- of andere overeenkomsten, die de vereniging sluit en waaraan de leden moeten meewerken. Bijvoorbeeld door het dragen van shirtreclame of afspraken met managers. De ledenvergadering moet het bestuur daartoe vertegenwoordigingsbevoegd hebben verklaard.
2. Door deze bepaling gelden bedoelde rechten en verplichtingen niet alleen ten opzichte van derden, maar ook ten opzichte van de vereniging. De vereniging heeft er immers ook belang bij dat de leden de overeenkomst met de sponsor op een juiste wijze uitvoeren. Doen de leden dit niet, dan kan niet alleen de sponsor hen daarop aanspreken maar ook de vereniging.
Deze bepaling is niet wettelijk vereist, maar vloeit er wel logisch uit voort.
3. **Dwingend recht.** Artikel 2:34a bepaalt dat de vereniging alleen verplichtingen aan de leden kan opleggen, wanneer dit geschiedt in óf op grond van de statuten. Artikel 2:27.4.c ligt in het verlengde hiervan. Om niet telkens voor elke nieuwe of gewijzigde verplichting de statuten te moeten wijzigen, is bepaald dat de bevoegdheid tot het opleggen van verplichtingen in elk geval toekomt aan genoemde organen. Qua verplichtingen kan men denken aan kantine- en schoonmaakdiensten, het behalen van een scheidsrechtersdiploma. Deze bepaling geeft niet de vrijheid willekeurige nadere financiële verplichtingen op te leggen. Verplichtingen van financiële aard kunnen alleen worden opgelegd als de aard ervan al expliciet in de statuten is opgenomen. Deze statuten kennen uitsluitend contributie en boetes.
6. Overeenkomstig artikel 2:8.1. **Dwingend recht.** Van deze bepaling kan niet worden afgeweken.
7. Deze bepaling is algemeen te doen gebruikelijk.

Artikel 6 - Straffen

1. **Reglement.** Dit artikel is voor sportverenigingen algemeen te doen gebruikelijk en regelt de bevoegdheid om straffen op te leggen. Het gehele artikel kan ook naar een Algemeen Reglement van de vereniging worden overgeheveld.
1. Voor een model van een Tuchtreglement voor een sportvereniging zij verwezen naar de bijlage bij het Hoofdstuk Tucht recht van het Praktijkboek voor de Sportbestuurder. (Uitgeverij Kluwer/Fed te Deventer).
2. Het Tuchtreglement kan bepalen dat de vereniging een tuchtcommissie en een commissie van beroep heeft die bevoegd zijn overtredingen te bestraffen.
3. Het sanctiepakket kan nog worden beperkt en uitgebreid. In de praktijk blijkt dit pakket voor verenigingen toereikend te zijn.
4. Deze periode is niet op de wet gebaseerd, maar te doen gebruikelijk.
5. Overeenkomstig artikel 2:35.3.
6. Om niet te lichtvaardig met boetes om te gaan, dienen de overtredingen waar boetes op staan en de hoogte van de daaraan gekoppelde boetes vooraf aan de leden kenbaar zijn gemaakt.
7. a. Overeenkomstig artikel 2:35.4. Indien het Tuchtreglement een commissie van beroep kent, kan de betrokkene van een opgelegde straf niet bij de algemene vergadering maar bij de commissie van beroep in beroep gaan.
b. Overeenkomstig artikel 2:35.4.

Artikel 7 - Einde lidmaatschap

1. Overeenkomstig artikel 2:35. **Dwingend recht.**
1. a. Overeenkomstig artikel 2:35.2.
b. Overeenkomstig artikel 2:35.4.

2. Overeenkomstig artikel 2:35.2. **Dwingend recht.**
 3. a. Behalve de onder b. geregelde opzegging met onmiddellijke ingang, heeft ieder lid ook de mogelijkheid zijn lidmaatschap op gewone wijze te beëindigen, in welk geval ook het bepaalde in lid 5 van toepassing is.
 - b. Overeenkomstig artikel 2:36.3. **Gedeeltelijk dwingend recht.**
 Indien zich één van genoemde feiten voordoet dient het lidmaatschap binnen één maand nadien door het lid te worden opgezegd. Binnen die maand kan het lidmaatschap met onmiddellijke ingang worden beëindigd. De statuten kunnen - zoals in het model - bepalen dat die opzegging niet mogelijk is als bijvoorbeeld de contributie met een redelijk te achten bedrag wordt verhoogd. Hoewel volgens de wet in de statuten kan worden bepaald dat de leden kunnen opzeggen indien hun financiële verplichtingen worden verzwaard, verdient dit geen aanbeveling. Het risico bestaat immers dat bij een contributieverhoging een groot aantal leden hun lidmaatschap om die reden opzegt, waardoor de vereniging in financiële problemen kan komen.
 5. a. Overeenkomstig artikel 2:36.1. **Gedeeltelijk dwingend recht.**
 De wet schrijft voor dat opzegging van het lidmaatschap (door de vereniging of door de leden) slechts kan geschieden tegen het einde van een boekjaar (hier: 1 juli tot en met 30 juni) en met inachtneming van een opzeggingstermijn van vier weken. Op deze termijn is de Algemene Termijnenwet niet van toepassing. Dit heeft tot gevolg dat vier weken ook echt vier weken betekent en geen dag langer. Eindigt de termijn van vier weken op een zondag of een feestdag, dan wordt de termijn niet verlengd tot de eerstvolgende werkdag.
 In de statuten kan worden afgeweken van de opzeggingstermijn van vier weken en worden gekozen voor (bijvoorbeeld) een termijn van twee weken, teneinde bijvoorbeeld aan te sluiten bij de uiterste datum waarop een verzoek tot overschrijving moet worden ingediend voor amateurspelers binnen het amateurvoetbal (15 juni).
 Ongeacht de termijn die in de statuten wordt opgenomen voor het opzeggen van een lidmaatschap, geldt dat in ieder geval het lidmaatschap kan worden beëindigd door opzegging tegen het eind van het boekjaar, volgend op dat waarin wordt opgezegd, of onmiddellijk, indien redelijkerwijs niet gevegd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren (zie lid 5 sub b en c).
 - c. Overeenkomstig artikel 2:36.2. **Dwingend recht.** Indien een lidmaatschap, in strijd met het bepaalde in lid 5 sub a en sub b, bijvoorbeeld (i) op een te korte termijn, (ii) tegen een tijdstip waarop dat niet kan, of (iii) op een grond die onmiddellijke opzegging niet kan dragen, wordt opgezegd, dan wordt deze opzegging geconverteerd in een regelmatige. Zij geldt dan als opzegging tegen het vroegst toegelaten tijdstip na de opzeggingsdatum. Dit is in deze drie voorbeelden na verloop van de voorgeschreven termijn, tegen het einde van het boekjaar of niet onmiddellijk, maar met inachtneming van de termijn tegen een toelaatbaar tijdstip.
7. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 10 lid 8 van de Statuten van de KNVB.

Artikel 8 - Donateurs

Reglement. Veel verenigingen kennen naast leden ook donateurs. Het is meer gebruik dan noodzaak. De wet verplicht in elk geval niet tot de aanwezigheid van donateurs.

Artikel 9 - Bestuur

Zie artikel 2:37, waarin wordt aangegeven dat bestuursleden ook door anderen dan door de leden kunnen worden benoemd.

1. De wet stelt geen voorwaarden aan het aantal bestuursleden waaruit een bestuur moet bestaan. Elke vereniging is vrij het aantal bestuursleden zelf vast te stellen. Hetzij door in de statuten een vast aantal bestuursleden te noemen, hetzij - zoals in het model - het aantal open te houden en dit door de algemene vergadering te laten invullen. Wil men het aantal wijzigen, dan is in het laatste geval geen statutenwijziging nodig. Wie in de statuten kiest voor een vast aantal bestuursleden vervangt de bepaling van lid 1 door:

* *"Het bestuur bestaat uit ... (= aantal) leden die door de algemene vergadering uit de leden worden benoemd".*

1. Zie artikel 2:37.4. De wet biedt ook de mogelijkheid om de kandidaatstelling door middel van een

bindende voordracht te doen. Een bindende voordracht houdt in dat de algemene vergadering niet mag afwijken van de voordracht. Er moet dus een keuze worden gemaakt uit de voorgedragen kandidaten. Volgens artikel 2:37.4 kan van een bindende voordracht alleen worden afgeweken wanneer de algemene vergadering daartoe met twee derden van de uitgebrachte stemmen besluit. Het is bovendien mogelijk in de statuten te bepalen dat een bepaald aantal stemgerechtigde leden in de vergadering aanwezig moet zijn. Aldus wordt bereikt dat de twee derden-regeling niet van toepassing is ongeacht het aantal aanwezige leden, maar slechts werkt wanneer een minimum aantal leden aanwezig is.

2. De wet stelt geen termijn voor de benoeming tot bestuurslid. Een termijn van drie of vier jaar is gebruikelijk. Elke andere termijn is ook mogelijk. Hierbij wordt opgemerkt dat één van de (dertien) aanbevelingen van de Commissie Goed Sportbestuur (in 2003 samengesteld op initiatief van het NOC*NSF) een maximale aaneengesloten zittingstermijn van acht jaren (2 x vier jaar) of negen jaren (3 x drie jaar) betreft, waarbij een rooster van aftreden wordt opgemaakt dat openbaar wordt gemaakt. Het doel van dit rooster is het waarborgen van continuïteit in het bestuur. Indien verenigingen kiezen voor een maximale aaneengesloten zittingstermijn maar negen jaren te kort vinden en de voorkeur hebben voor bijvoorbeeld twaalf jaren, wordt de alternatieve redactie als volgt:
** "De leden van het bestuur worden benoemd voor de duur van drie jaar. De bestuursleden treden af volgens een door hen op te maken rooster. Aftredende leden kunnen worden herbenoemd met dien verstande dat de totale zittingstermijn voor leden van het bestuur maximaal twaalf jaren bedraagt. Wie in een tussentijdse vacature is benoemd, neemt op het rooster de plaats van zijn voorganger in."*
3. Zie artikel 2:37.7. Het is mogelijk in de statuten te bepalen dat bestuursleden niet in functie worden benoemd. In dit geval wordt een kandidaat in het algemeen tot bestuurslid benoemd en verdelen de benoemde bestuursleden op de eerste bestuursvergadering na de benoemingen zowel de functies als de taken.
Het is echter ook mogelijk om in de statuten wel te bepalen dat bestuursleden in functie worden benoemd. De alternatieve redactie wordt dan:
** "De voorzitter, secretaris en penningmeester worden in functie benoemd. In zijn eerste bestuursvergadering na de benoeming van bestuursleden stelt het bestuur de functies en de taken van de overige bestuursleden vast en doet hiervan - in het clubblad, door middel van een schriftelijke kennisgeving en/of door middel van een bericht op de website van de vereniging - mededeling aan alle leden"*.
4. Overeenkomstig artikel 2:9. **Dwingend recht.** Deze bepaling is van dwingend recht, zodat de vereniging niet de vrijheid heeft in de statuten van deze wettelijke bepaling af te wijken. Deze bepaling lijdt tot een persoonlijke aansprakelijkheid van bestuursleden ten opzichte van de vereniging, indien zij bij de uitoefening van hun taak tekort geschoten zijn.
5. Overeenkomstig artikel 2:37.6. **Dwingend recht.**
De wet stelt niet als eis dat een schorsing of ontslag met twee derden meerderheid dient te geschieden. Het besluit kan dus ook bij gewone meerderheid (de helft + 1) worden genomen. In dat geval laat men de zin over de "twee derden meerderheid" in het model vervallen.
Al evenmin bepaalt de wet dat een besluit tot schorsing binnen drie maanden eventueel moet worden gevolgd door een besluit tot ontslag.
Zowel de tweederden meerderheid als de termijn van drie maanden zijn in het model opgenomen uit een oogpunt van rechtsbescherming van bestuursleden.

Artikel 10 - Bestuursbevoegdheid

1. Overeenkomstig artikel 2:44.1. **Dwingend recht.**
 1. Deze regeling voorziet in de bestuursbevoegdheid, indien één of meer vacatures in het bestuur ontstaan.
 2. Het is aan de vereniging te bepalen of zij van deze bevoegdheid gebruik wil maken. Het verdient aanbeveling deze bepaling in de statuten te handhaven; ook in het geval men niet op korte termijn tot de instelling van een dagelijks bestuur denkt over te gaan.
5. Overeenkomstig artikel 2:44.2. **Gedeeltelijk dwingend recht.**
Onroerend goed is een registergoed, zodat deze bepaling ook van toepassing is op de koop of

verkoop van een clubgebouw of kleedkameraccommodatie.

De wet biedt de mogelijkheid deze bestuursbevoegdheid aan voorwaarden te verbinden of te beperken. Bijvoorbeeld tot bedragen niet hoger dan € 500,-- of tot overeenkomsten met geen langere duur dan 36 maanden. In het model is als voorwaarde opgenomen dat deze bestuursbevoegdheid niet mag worden uitgeoefend dan na voorafgaande goedkeuring van de algemene vergadering.

Artikel 11 - Vertegenwoordiging

1. Overeenkomstig artikel 2:45.1. **Dwingend recht.** Anders dan vóór 1992 wordt de vereniging altijd vertegenwoordigd door alle bestuursleden gezamenlijk. Het is dus niet mogelijk te bepalen dat alleen één of meer bestuursleden bevoegd zijn de vereniging tegenover andere te vertegenwoordigen. Wel kan worden bepaald dat naast het bestuur ook één of meer bestuursleden bevoegd zijn de vereniging te vertegenwoordigen. Deze situatie is in lid 2 geregeld.
2. a. Overeenkomstig artikel 2:45.2. De in het model opgenomen regeling is een veel voorkomende. Het is ook mogelijk te bepalen dat de genoemde bestuursleden ieder individueel (dus niet tezamen met andere bestuursleden) bevoegd zijn de vereniging te vertegenwoordigen. De voorgestelde regeling is praktisch omdat anders alle bestuursleden aanwezig moeten zijn om de vereniging te vertegenwoordigen.
b. Overeenkomstig artikel 2:45.2.
3. a. Overeenkomstig artikel 2:45.3. **Dwingend recht.** Het systeem van de wet houdt in dat de bevoegdheid van individuele bestuursleden om de vereniging te vertegenwoordigen niet kan worden beperkt. Men is daartoe bevoegd of niet en wanneer men bevoegd is dan ook volledig. Dit ten behoeve van degenen met wie de vereniging zaken doet. Buitenstaanders kunnen immers moeilijk beoordelen of het bestuur of de algemene vergadering de bevoegdheid op enig moment heeft beperkt. Beperking van de vertegenwoordigingsbevoegdheid tot een bepaald bedrag is dus niet mogelijk. Wel de beperking dat een bestuurslid slechts tezamen met een ander bestuurslid de vereniging mag vertegenwoordigen. Die laatste beperking is immers voor de buitenstaander kenbaar door de statuten in het handelsregister te raadplegen. Ook de beperking, genoemd in artikel 10 lid 5 van de statuten (bepaalde transacties slechts na voorafgaande toestemming van de algemene vergadering) is toegestaan.
b. Dit geldt ook voor de onder b beschreven beperking, die uit de wet voortvloeit mits deze als zodanig in de statuten is geregeld. In het model is bepaald dat voor de in artikel 10 lid 5 bedoelde bestuursbevoegdheid de voorafgaande goedkeuring van de algemene vergadering is vereist. Een buitenstaander, die in het handelsregister de daar gedeponeerde statuten van de vereniging raadpleegt, kan beoordelen of aan die bestuursbevoegdheid beperkingen of voorwaarden zijn verbonden.
4. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel in de praktijk nuttig gebleken. Het voorkomt dat bestuursleden al te gemakkelijk op eigen houtje de vereniging aan derden binden. Vanwege de bedragen die daarmee gemoed kunnen zijn en vanwege de belangen van degene met wie de vereniging zaken doet, is het gewenst dat de andere bestuursleden daarin vooraf zijn gekend en tot die vertegenwoordiging hebben besloten.

Artikel 12 - Rekening en verantwoording

1. Overeenkomstig artikel 2:10.1. **Dwingend recht.**
1. a. Overeenkomstig artikel 2:10.2 en 2:48.1. **Dwingend recht.**
De termijn van zes maanden kan éénmaal met zes maanden worden verlengd. Bijvoorbeeld omdat de penningmeester door ziekte niet tijdig de jaarstukken gereed heeft. De wet verplicht het bestuur vanaf 1992 behalve een balans en een staat van baten en lasten ook een jaarverslag aan de algemene vergadering uit te brengen. In dit jaarverslag moet de gang van zaken in de vereniging en het gevoerde beleid aan de orde komen.
b. Overeenkomstig artikel 2:48.1. **Dwingend recht.**
Bestuursleden, die achteraf niet aansprakelijk willen worden gesteld voor de door het bestuur gepresenteerde balans en staat van baten en lasten kunnen op grond van deze wettelijke bepaling weigeren deze stukken mede te ondertekenen. De reden van hun weigering moet dan wel

uitdrukkelijk worden vermeld. Het kan immers ook zijn dat een bestuurslid niet in staat is de jaarstukken te ondertekenen omdat hij ziek of op vakantie is.

3. a. Overeenkomstig artikel 2:48.2, zij het dat de wet als minimum een commissie van twee leden vereist.

Dwingend recht. Het ontmoet geen bezwaar wanneer de kascommissie uit meer leden bestaat. De termijn van drie jaar is gekozen omwille van de continuïteit. De wet staat ook een jaarlijkse benoeming toe. Uitsluitend indien de boeken door een registeraccountant worden gecontroleerd, die vervolgens een verklaring afgeeft over zijn bevindingen, kan afgezien worden van het benoemen van een kascommissie.

- c. Overeenkomstig artikel 2:48.2. **Dwingend recht.**
4. Overeenkomstig artikel 2:48.2. **Dwingend recht.**
5. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel te doen gebruikelijk. De toevoeging "voorzover die uit de jaarstukken blijken" bewerkstelligt dat de kwijting (goedkeuring, voorheen "décharge") niet geldt voor handelingen die niet uit de jaarstukken blijken. Bijvoorbeeld bij "zwart-geld-transacties". Ten aanzien van die verenigingen die aan het jaarrekeningenrecht zijn onderworpen (die een omzet hebben van meer dan 3,5 miljoen Euro per jaar), verlangt de wet dat een afzonderlijk besluit tot kwijting wordt genomen. Hiermee dient dit lid 5 te komen te vervallen onder toevoeging aan artikel 15 lid 5 (nieuw letter e onder doorlettering van de overige punten): "*e. Het verlenen van kwijting aan het bestuur;*"
6. Overeenkomstig artikel 2:10.3. Dwingend recht.

Artikel 13 - Geldmiddelen en contributie

Reglement. Deze bepaling berust niet op een wettelijke bepaling, maar is wel te doen gebruikelijk.

4. Overeenkomstig artikel 2:35.5.

Artikel 14 - Besluiten van organen van de vereniging

1. Vanaf 1992 geldt een uitgebreide regeling voor de nietigheid en vernietigbaarheid van besluiten van organen van een vereniging. Daartoe dient vast te staan welke organen de vereniging kent. Het bestuur en de algemene vergadering zijn altijd orgaan. Daarnaast kunnen in de statuten een tuchtcommissie en een commissie van beroep als orgaan worden aangemerkt. In de voorgestelde tekst voegt met in dat geval achter "algemene vergadering" toe ", de tuchtcommissie en de commissie van beroep", waarna de zin verder gaat met "alsmede al die ...".
 - a. Overeenkomstig artikel 2:13.3. **Dwingend recht.**
 - b. Overeenkomstig artikel 2:13.4, zij het dat aan de wettekst is toegevoegd dat het besluit eerst schriftelijk wordt vastgelegd alvorens een nieuwe stemming te houden. Dit is gewenst om (nieuwe) misverstanden te voorkomen.
Dwingend recht.
4. a. Overeenkomstig artikel 2:14.1. **Dwingend recht.**

De materie omtrent de nietigheid en vernietigbaarheid van besluiten is te complex om hier in het kort uiteen te zetten. Hiervoor zij verwezen naar het Praktijkboek voor de Sportbestuurder Hoofdstuk Verenigingsrecht (Uitgeverij Kluwer/Fed te Deventer). In het geval een lid een beroep doet op de nietigheid van een besluit of bij de rechter vernietiging van een besluit vordert, doet de vereniging er verstandig aan tijdig een advocaat te raadplegen.

 - b. Overeenkomstig artikel 2:14.2. **Dwingend recht.**
 - c. Overeenkomstig artikel 2:14.3. **Dwingend recht.**
5. a. Overeenkomstig artikel 2:15.1. **Dwingend recht.**
 - b. Overeenkomstig artikel 2:15.2. **Dwingend recht.**
6. Overeenkomstig artikel 2:15.5. **Dwingend recht.**
7. Overeenkomstig artikel 2:15.6. **Dwingend recht.**

Artikel 15 - Algemene vergaderingen

1. Overeenkomstig artikel 2:40.1. **Dwingend recht.**
1. Deze bepaling volgt uit artikel 2:10.2. **Dwingend recht.** De meeste verenigingen houden één algemene vergadering per jaar (de jaarvergadering). Alle andere algemene vergaderingen zijn in dat geval buitengewone algemene vergaderingen.
2. Overeenkomstig artikel 2:41.1. Anders dan in het geval in lid 4.b bedoeld, is de vereniging niet gehouden aan de termijn van veertien dagen. Men kan in de statuten ook een andere termijn bepalen. Die termijn moet echter niet zo kort zijn, dat de leden niet tijdig kunnen worden bereikt of zich niet op de vergadering hebben kunnen voorbereiden. Een termijn van veertien dagen is nog redelijk te achten. Indien wordt gekozen voor een oproeping langs elektronische weg is van belang dat (i) het op te roepen lid of de op te roepen afgevaardigde met deze wijze van communiceren instemt, (ii) het bericht leesbaar en reproduceerbaar is en (iii) de op te roepen persoon een adres voor de toezending langs elektronische weg heeft kenbaar gemaakt.
4. a. Overeenkomstig artikel 2:41.2. **Dwingend recht.** Van de in dit lid genoemde termijnen mag derhalve in de statuten niet worden afgeweken.
b. Overeenkomstig artikel 2:41.3. **Dwingend recht.**
5. Hoewel de wet hiertoe niet verplicht is het gebruikelijk in de statuten te vermelden welke onderdelen in elk geval deel uitmaken van de agenda.
NB. Als de vereniging aan het jaarrekeningenrecht is onderworpen hier een agendapunt toevoegen: *“e. Het verlenen van kwijting aan het bestuur;”* en overige punten doorletteren.

Artikel 16 - Het leiden en notuleren van algemene vergaderingen

1. Overeenkomstig artikel 2:38.2.
1. Ook deze bepaling is te doen gebruikelijk.

Artikel 17 - Toegang en besluitvorming algemene vergadering

1. a. Overeenkomstig artikel 2:38.1. **Dwingend recht.**
b. Overeenkomstig artikel 2:38.1. **Dwingend recht.**
1. **Dwingend recht.** Overeenkomstig artikel 2:38.1, zij het dat de wet de mogelijkheid biedt in de statuten te bepalen dat bepaalde leden meer dan één stem kunnen uitbrengen. Hiermee zou kunnen worden voorkomen dat de stemmen van jeugdleden net zo zwaar wegen als die van senioren, hetgeen gezien het aan te nemen verschil in kennis van zaken, wenselijk zou kunnen worden geacht. Stemverdeling is variabel. Gedacht zou kunnen worden aan een systeem waarbij senioren drie stemmen mogen uitbrengen en jeugdleden, afhankelijk van de leeftijd van het betreffende jeugdlid, één of twee stemmen.
Ook bestaat de mogelijkheid de uitoefening van het stemrecht door jeugdige leden te beperken, in die zin dat zij hun stemrecht door hun wettelijk vertegenwoordigers laten uitoefenen. Aan de wettelijk vertegenwoordigers dient dan wel, bij voorkeur in ditzelfde artikel, het recht van toegang tot de ledenvergadering statutair worden vastgelegd. Een alternatieve redactie wordt dan bijvoorbeeld:
* “2. a. *Er is sprake van een gedifferentieerd stemrecht, zodat een lid de volgende (stem)men heeft:*
- een lid jonger dan dertien (13) jaar: een (1) stem;
- een lid van dertien (13) jaar of ouder, maar jonger dan achttien (18) jaar: twee (2) stemmen;
- een lid van achttien (18) jaar of ouder: drie (3) stemmen.
b. *Leden jonger dan achttien (18) jaar zijn niet bevoegd te stemmen omtrent de goedkeuring van de jaarrekening en omtrent besluiten met betrekking tot fusie, splitsing en ontbinding van de vereniging. In de hiervoor gemelde gevallen komt het stemrecht toe aan hun wettelijk vertegenwoordiger. In deze gevallen heeft de wettelijk vertegenwoordiger toegang tot de algemene vergadering waarin over het betreffende voorstel wordt gestemd, ook wanneer de wettelijk vertegenwoordiger geen lid is van de vereniging.*”
2. Overeenkomstig artikel 2:38.4.
Indien lid 2 wordt aangepast conform het alternatieve tekstvoorstel, betekent dit dat ook de redactie

van lid 3 moet worden aangepast (vetgedrukt de gewijzigde tekst):

* *"Ieder lid is bevoegd zijn stem te doen uitbrengen door een schriftelijk gemachtigd ander lid van achttien (18) jaar en ouder. De gemachtigde kan echter, **naast zijn eigen stem(men)**, in totaal voor niet meer dan twee andere leden stem uitbrengen.*

Aangezien het niet verplicht is om een grens te stellen aan het aantal volmachten dat aan één persoon kan worden verleend, is het mogelijk om de tweede zin van lid 3 "*De gemachtigde kan echter (...) in totaal voor niet meer dan twee andere leden stem uitbrengen.*" conform de wensen van de vereniging aan te passen of geheel te schrappen.

3. Overeenkomstig artikel 2:12.
4. Overeenkomstig artikel 2:40.2. **Dwingend recht.**
5. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel te doen gebruikelijk.
Een alternatieve redactie zou kunnen zijn:
* *"Zowel stemming over zaken als over personen geschiedt schriftelijk."*
6. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel te doen gebruikelijk.
7. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel te doen gebruikelijk.
8. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel te doen gebruikelijk.

Artikel 18 - Statutenwijziging

1. Overeenkomstig artikel 2:42.1. **Dwingend recht.** Van de in de wet genoemde termijn van zeven dagen kan in de statuten worden afgeweken. In het model is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt omdat een termijn van zeven dagen wel erg kort is.
1. Overeenkomstig artikel 2:42.2. **Dwingend recht.** Zie ook de opmerkingen bij de toelichting op artikel 15 lid 3 omtrent de eisen aan een kennisgeving langs elektronische weg.
2. Overeenkomstig artikel 2:42.3. **Dwingend recht.**
3. Overeenkomstig artikel 2:43.1, zij het dat de wet niet voorschrijft dat een minimum aantal leden aanwezig moet zijn (quorum-eis). Wil de vereniging tot wijziging van de statuten kunnen besluiten zonder dat een minimum aantal leden aanwezig is, dan luidt lid 4:
* *"Een besluit tot statutenwijziging behoeft ten minste tweederde van de uitgebrachte stemmen".*
4. Overeenkomstig artikel 2:43.5. **Dwingend recht.**

Artikel 19 - Fusie

1. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel te doen gebruikelijk.
2. Deze bepaling is niet op de wet gebaseerd, maar wel te doen gebruikelijk.

Artikel 20 - Ontbinding en vereffening

1. a. Overeenkomstig artikel 2:42.
Vanwege het belang voor de vereniging is het gewenst om in de statuten te bepalen dat ten minste een bepaald aantal leden aanwezig dient te zijn om tot ontbinding te kunnen besluiten.
NB. *Voor een eventueel te houden tweede vergadering kan men de eis van een aanwezigheid van ten minste drie vierde van de aanwezige stemgerechtigde leden eveneens worden ingevoerd. Voorgesteld wordt om dit niet te doen omdat de wegblijvers door hun wegblijven een besluit tot ontbinding zouden kunnen blokkeren.*
- b. Overeenkomstig artikel 2:42.4. **Dwingend recht.** Het commentaar bij artikel 18 lid 4 geldt ook voor het besluit tot ontbinding.
3. a. Overeenkomstig artikel 2:33.1. **Dwingend recht.**
b. Het kan in de praktijk blijken dat de bestuursleden te weinig ervaring hebben om de vereniging op de juiste wijze te ontbinden. Een dergelijke ervaring is wel aanwezig bij advocaten die in faillissementen als curator optreden. Vandaar dat is bepaald dat de algemene vergadering ook anderen dan bestuursleden als vereffenaar kan aanwijzen.

4. Zie artikel 2:23b (batig saldo bij vereffening).
Op grond van artikel 2 lid 1 onder n Algemeen Reglement dient een ev. batig saldo ten goede te komen aan een instelling die zich een maatschappelijk doel ten doel stelt. Om hierover geen onduidelijkheid te laten bestaan in geval van ontbinding, is deze bepaling aan de tekst van de modelstatuten toegevoegd.
5. **Reglement.** Artikel 2 lid 1 onder m Algemeen Reglement bepaalt dat iedere vereniging verplicht is haar slotafrekening ter goedkeuring voor te leggen aan de districtscommissie ondersteuning clubbesturen. Op grond van artikel 2 lid 1 onder l van het Algemeen Reglement dient een vereniging jaarlijks haar jaarrekening aan de KNVB over te leggen. De slotafrekening is niet anders dan de laatste jaarrekening van de vereniging.
6. Overeenkomstig artikel 2:19.4. **Dwingend recht.**
7. Overeenkomstig artikel 2:24.1. **Dwingend recht.**

Artikel 21 - Huishoudelijk Reglement

De wet verplicht niet tot het hebben van een Huishoudelijk of Algemeen Reglement. In een dergelijk reglement kunnen bepalingen worden opgenomen waarvan het niet nodig is deze in de statuten op te nemen. Dit heeft nog enkele praktische gevolgen.

Reglementen kunnen bij gewone meerderheid worden gewijzigd, terwijl de wet voor wijziging van de statuten een tweederde meerderheid voorschrijft. Daarnaast geldt dat besluiten in strijd met de statuten nietig zijn en besluiten in strijd met een reglement vernietigbaar. Ook dit kan er voor pleiten om bepalingen, waarvan de wet niet voorschrijft om deze in de statuten op te nemen, in een Algemeen of Huishoudelijk Reglement op te nemen. In het model is voor een middenweg gekozen.

Zeist, 23 maart 1995, mr. F.C. Kollen

Herzien februari 2004, mr. W. Bosse, notaris / mw. mr. W.M. Ruedisulj

Herzien januari 2007, mw. mr. W.M. Ruedisulj

Herzien februari 2012, mr. M.W.M. Dingemans